

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Людмила КРУКЕВИЧ

16 вересня 2021 р.

№ 103-0

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У
ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ І
ТОРГІВЛІ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Протокол № 2 від 16.09.2021 р.

м. Тернопіль, 2021

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі - Положення) розроблено як складову частину внутрішньої системи забезпечення якості освіти у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі.

1.2. Положення встановлює єдині вимоги до змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни (далі – РПНД). Вимоги положення є обов'язковими для всіх відділень фахового коледжу.

1.3. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. (зі змінами), Закону України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII від 06.06.2019 р.; Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» № 1187 від 30.12.2015 року (із змінами), постанови КМУ від 10.05.2018р. № 347 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 № 1187», постанови КМУ від 24 березня 2021 р. № 365 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 № 1187»; Положення про організацію освітнього процесу у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі та інших нормативних документів коледжу, Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі, Положення про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни; листа МОНУ № 1/9-434 від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення».

1.4. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі, який розробляється і затверджується у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу.

1.5. Робочу програму навчальної дисципліни розробляє науково-педагогічний, педагогічний працівник для кожної дисципліни (незалежно від статусу), викладання якої він забезпечує.

1.6. Робоча програма навчальної дисципліни розробляється з виділенням у ній аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи, форм контролю для кожної з них.

1.7. Здобувачі фахової передвищої освіти мають бути забезпечені вільним, зручним та постійним доступом до робочої програми. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни має бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисциплін на наступний навчальний рік.

1.8. Робочі програми навчальних дисциплін (у пропонованому форматі) не об'єкт авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права».

1.9. Загальний обсяг робочої програми навчальної дисципліни повинен становити від 5 до 20 сторінок з урахуванням обсягу дисципліни.

1.10. Основним призначенням робочої програми навчальної дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти та інших учасників освітнього процесу зі змістом освіти, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;
- встановлення відповідності змісту освіти освітньо-професійній програмі та стандартам фахової передвищої освіти під час акредитації;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура робочої програми навчальної дисципліни.

Робоча програма навчальної дисципліни містить титульний аркуш (Додаток 1) і такі розділи:

- опис навчальної дисципліни (Додаток 2);
- мету та завдання навчальної дисципліни;
- результати навчання;
- програму навчальної дисципліни:
 - зміст навчальної дисципліни,
 - структуру навчальної дисципліни (Додаток 3),
 - теми лекцій,
 - теми семінарських занять,
 - теми практичних занять,
 - теми лабораторних занять;
 - самостійну роботу,
 - орієнтовану тематику індивідуальних занять;
- засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання;
- форми та методи контролю;
- критерії та порядок оцінювання результатів навчання;
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна;
- рекомендована література (основна та допоміжна);
- інформаційні ресурси в Інтернеті.

2.2. Зміст складових РПНД:

2.2.1. Титульний аркуш робочої програми містить загальну інформацію: заклад фахової передвищої освіти, відділення, циклова комісія, назва навчальної дисципліни, рівень фахової передвищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, вихідні дані (рік розроблення). 2-га сторінка: інформація про розробника(ів), циклова комісія, яка відповідає за дисципліну (протокол).

2.2.2. Опис навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці і містить такі характеристики дисципліни, як: профіль підготовки фахівця (галузь знань),

спеціальність (освітньо-професійна програма, освітній рівень); обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять; кількість годин на аудиторну (лекційну, практичну, семінарську, лабораторну) та самостійну роботу студента; вид індивідуального завдання (розрахункова, розрахунково-графічна або графічна роботи, курсова робота, домашня контрольна робота, реферат, переклад, аналітичний огляд, есе тощо) (за наявності); форма навчання (денна); статус навчальної дисципліни (обов'язкова чи вибіркова); рік підготовки та семестр; розподіл навчальних годин за видами занять та СРС (зокрема на виконання індивідуального завдання), а також вид (екзамен, залік) і форма (усна, письмова, тестування, комбінована тощо) семестрового контролю, електронна адреса дистанційного курсу з навчальної дисципліни на платформі Google Classroom, мова навчання.

2.2.3. Мета навчальної дисципліни. Для обов'язкових дисциплін стисло зазначається місце навчальної дисципліни в освітньо-професійній програмі. Наводяться визначені освітньо-професійною програмою компетентності, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна. Для вибіркової дисципліни наводиться коротке пояснення можливостей та переваг, які надає вивчення дисципліни, та вказуються елементи компетентностей, які можуть набути здобувачі освіти у результаті вивчення цієї дисципліни.

2.2.4. Результати навчання. Формулювання результатів навчання для обов'язкових дисциплін має базуватися на результатах навчання, визначених відповідною освітньо-професійною програмою (програмних результатах навчання) та деталізувати їх. Формулювання результатів навчання мають зазначити рівень їх сформованості, наприклад, через його достатність для вирішення певного класу завдань професійної діяльності та/або подальшого навчання за освітньо-професійною програмою.

2.2.5. Зміст навчальної дисципліни містить перелік тем дисципліни та орієнтований перелік питань за кожною темою.

2.2.6. Структура навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці і містить розподіл навчального часу на вивчення кожної теми за формами навчання та видами занять відповідно до робочого навчального плану.

2.2.7. Теми лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять подаються у вигляді таблиці, в якій зазначається тема, кількість аудиторних годин на опрацювання кожної теми.

2.2.8. Самостійна робота. Завдання для самостійної роботи подаються у вигляді таблиці, в якій зазначаються форми та зміст навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання студентами та нормування часу. Відповідно до чинних положень про організацію освітнього процесу, самостійна робота студента є однією з форм організації навчання, основною формою оволодіння навчального матеріалу у час, вільний від обов'язкових занять. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовується при проведенні аудиторних занять.

Зміст СРС з конкретної дисципліни може складатися з таких видів роботи: підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо); виконання практичних завдань протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни, проходження тестування на електронних ресурсах. Співвідношення обсягу аудиторних занять і самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця і значення в реалізації освітньо-професійної програми.

2.2.9. Орієнтована тематика індивідуальних завдань. Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується здобувачем під керівництвом викладача і полягає у виконанні індивідуальних завдань, що є однією з форм організації освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти. Індивідуальні завдання (реферати, розрахункові, графічні, курсові роботи чи проєкти тощо) задаються студентам в терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Виконання індивідуальних завдань створює умови для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі одержують в процесі навчання, а також застосування знань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються самостійно і не входять до тижневого аудиторного навантаження здобувача. Викладач контролює виконання індивідуального завдання на консультаціях. До індивідуальних завдань відносять: написання рефератів, есе, кейсів, виконання розрахункових, розрахунково-графічних або графічних робіт, домашньої контрольної роботи, перекладу, аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень для виступу на конференції, участь в олімпіадах тощо. Особливим видом індивідуальних завдань є виконання курсових робіт (проєктів), яке здійснюється відповідно до робочого навчального плану та чинних вимог щодо їх змісту. У робочій програмі навчальної дисципліни зазначається орієнтована тематика індивідуальних занять, його обсяг, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання.

Якщо навчальний план передбачає курсову роботу або курсовий проєкт, то в цьому пункті повинно бути наведено їх загальну характеристику та тематику.

2.2.10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання. Розділ має містити зміст та технології оцінювання знань здобувачів, а саме: перелік різних видів навчальних робіт, що зобов'язаний виконати здобувач під час проведення поточного контролю, самостійної роботи, індивідуальних завдань та підсумкової атестації (семестровий контроль). Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути усні відповіді, виконання практичних завдань, контрольні роботи; екзамени; кваліфікаційні іспити; стандартизовані тести; наскрізні проєкти; командні проєкти; аналітичні звіти, реферати, есе; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; презентації результатів виконання завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи; завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо; інші види індивідуальних та групових завдань, які використовуються.

2.2.11. **Форми контролю.** Поточний контроль реалізується у формі виконання практичних завдань, захисту лабораторних робіт, виступів на семінарських та практичних заняттях, тестів, проведення контрольних робіт, директорських контрольних робіт тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для заліку і екзамену враховуються викладачами при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни. Контроль самостійної роботи проводиться так: перевірка конспектів з лекційного матеріалу, виступ на семінарських заняттях; з практичних (лабораторних), індивідуальних занять – перевірка виконаних завдань, захист лабораторних робіт, написання реферату за обраною темою. Контроль виконання курсової роботи (проєкту) включає поточний контроль за виконанням розділів роботи (проєкту) та захист перед комісією. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену з конкретної навчальної дисципліни (в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою, і у терміни, встановленні навчальним планом). Екзамен проводиться у формі тестування або у комбінованій формі (тестування та розв’язок ситуаційних задач). Тестування передбачає застосування лише письмової компоненти з використанням комп’ютерних технологій. Усна компонента застосовується при комбінованій формі проведення екзамену з метою контролю досягнень здобувачами оптимального рівня професійних компетентностей. При застосуванні комбінованої форми проведення екзамену вагомість компонентів є рівною, тобто 50% тестування (письмова компонента), 50% - розв’язок ситуаційних задач (усна компонента). Форма проведення семестрового контролю зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни. Здобувач вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання всіх практичних, лабораторних і семінарських занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

2.2.12. **Критерії та порядок оцінювання результатів навчання.** (Згідно пунктів 2.8. та 9.3. Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі).

2.2.13. **Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,** використання яких передбачає навчальна дисципліна (при потребі). Зазначається перелік інструментів, обладнання та програмного забезпечення з навчальної дисципліни (при потребі).

2.2.14. **Рекомендована література (основна та допоміжна).** Перелік рекомендованої літератури складається з основної та допоміжної літератури. До основної літератури слід включити нормативні документи, базові вітчизняні, найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники з урахуванням їх наявності в бібліотеці або у загальному доступі мережі Internet (з посиланням на конкретні сайти електронних бібліотек) та підручники і навчальні посібники, видані викладачами коледжу. У список допоміжної літератури включаються інші підручники, посібники, різні довідкові та вітчизняні й зарубіжні періодичні видання; монографії та статті з тематики даної дисципліни, опубліковані науково-педагогічними та педагогічними працівниками, методичні рекомендації та вказівки відповідної тематики.

2.2.15. Інформаційні ресурси в Інтернеті. Складається конкретний перелік сайтів (бібліотек, архівів, фондів, банків даних, YouTube-каналів, депозитаріїв тощо), на яких містяться матеріали, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни.

3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни розробляється як окремий документ в електронній та паперовій формі, розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії, та затверджується заступником директора з навчально-методичної роботи.

3.2. Робочі програми навчальних дисциплін мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм, зокрема отриманих побажань чи зауважень від здобувачів освіти та інших стейкхолдерів.

3.3. Розроблена та затверджена робоча програма навчальної дисципліни зберігається в навчально-методичному кабінеті в паперовому та електронному варіанті.

Заступник директора з навчально-методичної роботи

Тетяна КОГУТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі

Циклова комісія _____

ЗАТВЕРЖУЮ
Заступник директора з навчально-
методичної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма _____

(назва ОПП)

Відділення _____

(назва відділення)

Статус дисципліни _____

(обов'язкова чи вибіркова)

Розробник _____

(ПІБ викладача)

Мова навчання _____

Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Галузь знань	Кількість кредитів -	Методи навчання	
Спеціальність	Загальна кількість годин		
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання
Освітньо-кваліфікаційний рівень (освітньо-професійний ступінь)	Лекції		
Нормативна/вибіркова	Семінарські (практичні) заняття		Форми поточного контролю
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом	Лабораторні заняття		
Семестр	Самостійна робота		
Тижневе навантаження (год.): аудиторне – самостійна робота студента –	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС		Форми поточного контролю
Мова навчання			

